Případy komisaře Wallandera

henning
mankell

KRIMI román HOST

psi z rigy

psi z rigy

henning
mankell

KRIMI román HOST

psi z rigy

Brno 2013

Henning Mankell
Hundarna i Riga
Copyright © Henning Mankell, 1992
Published by agreement with Leopard Förlag, Stockholm
and Leonhardt & Høier Literary Agency A/S, Copenhagen
Translation © Hana Sojková, 2013
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2013
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-7491-140-8 (Formát PDF)
ISBN 978-80-7491-141-5 (Formát ePub)
ISBN 978-80-7491-142-2 (Formát PDF pro čtečky)
ISBN 978-80-7491-143-9 (Formát MobiPocket)

1

Těsně po desáté dopoledne začalo sněžit.

Muž za kormidlem rybářské lodi zaklel. Slyšel v rádiu, že bude sněžit, ale doufal, že k pobřeží Skåne dorazí dřív, než ho zastihne nečas. Kdyby se včera nezdržel u Hiddensee, měl by v tuhle chvíli na dohled Ystad a mohl by změnit kurz o několik stupňů na východ. Takhle má před sebou ještě sedm námořních mil, a jestli se sněhová bouře zhorší, bude muset stočit loď proti větru a čekat na lepší výhled.

Znovu zaklel. Jak si kdo ustele, tak si lehne, pomyslel si. Měl jsem to udělat už na podzim. Měl jsem koupit novej radar. Na tu starou Deccu už není spoleh. Chtělo by to něco z těch nových amerických modelů. Ale chtěl jsem ušetřit. A nedůvěřuju východním Němcům. Nevěřím, že mě nebudou chtít podrazit.

Pořád měl problém pochopit, že už neexistuje země zvaná východní Německo. Že celý národ, východní Němci, prostě zmizel. Dějiny přes noc zametly se starými hranicemi. Teď už existuje jenom Německo a nikdo netuší, co se stane, když se dva národy spojí v běžné realitě. Zpočátku, když berlínská zeď najednou padla, zneklidněl. Znamená ta velká změna i konec jeho vlastní činnosti? Ale jeho východoněmečtí partneři ho uklidnili. V dohledné době se nezmění nic. Možná se dokonce ukáže, že nedávné události nabídnou nové možnosti.

Sněžilo čím dál hustěji a vítr se stočil k jihojihozápadu. Zapálil si cigaretu a nalil kávu do hrnku ve speciálním držáku vedle kompasu. V kormidelně bylo teplo, takže se začal potit. Do nosu ho štípal zápach nafty. Podíval se do strojovny. Na úzkém lůžku tam dole zahlédl Jacobsonovu nohu. Dírou ve vlněné ponožce mu vykukoval palec. Ať klidně spí, pomyslel si. Pokud budeme muset stáčet loď proti větru, tak převezme hlídku, zatímco já si chvíli odpočinu. Napil se vlažné kávy a znovu si vzpomněl na

předchozí večer. Přes pět hodin museli čekat v malém, zpustlém přístavu v západní části ostrova Hiddensee, než v noci dorachotil na místo nákladák, který vyzvedl zboží. Weber tvrdil, že nákladák se opozdil kvůli poruše. To mohla být docela dobře pravda. Bylo to přestavěné staré sovětské vojenské vozidlo a on se už mnohokrát podivoval, že ještě vůbec jezdí. Ale zároveň Webera podezříval. I když ho Weber nikdy nepodvedl, jednou provždy se rozhodl, že mu nebude důvěřovat. Považoval to za nutné bezpečnostní opatření. Náklad, který pokaždé východním Němcům přivážel, měl přece jen velkou cenu. Dvacet až třicet kompletních počítačů, stovka mobilních telefonů a stejný počet autorádií. Každá cesta znamenala milionovou zodpovědnost. Kdyby to šlo moc rychle, tak by se z citelného trestu nevykroutil. A s Weberovou pomocí by počítat nemohl. V tomhle světě, kde žije, myslí každý jen sám na sebe.

Podle kompasu zkontroloval kurz a změnil ho o dva stupně víc na sever. Podle ukazatele držel rychlost na osmi uzlech. Zbývalo ještě asi šest a půl námořní míle, než spatří švédské pobřeží a bude moct zamířit do Branteviku. Pořád před sebou viděl šedomodré vlny. Ale zdálo se, že sněhová bouře stále sílí.

Ještě pětkrát, řekl si. Pak bude po všem. Budu mít svoje peníze a vyrazím pryč. Zapálil si další cigaretu a pousmál se. Zanedlouho splní svůj cíl. Potom hodí všechno za hlavu a vyrazí na dlouhou cestu do Porto Santa, kde si otevře bar. Už brzy nebude muset mrznout v kormidelně, kde to netěsní a táhne, s chrápajícím Jacobsonem dole na kavalci ve špinavé strojovně. Co mu nový život přinese, to úplně nevěděl. Ale přesto po něm toužil.

Sněhová bouře najednou ustala tak náhle, jako přišla. Nejdřív tomu štěstí nechtěl věřit. Ale uvědomil si, že už mu před očima žádné vločky nevíří. Možná to přece jenom stihnu, napadlo ho. Třeba se ten nečas přesune k Dánsku…

Nalil si ještě kávu a začal si pískat. Na jedné ze zdí ve strojovně visela taška s penězi. O dalších třicet tisíc blíž k Porto Santu, malému ostrůvku kousek od Madeiry. Tomu neznámému ráji, který na něj čeká…

Právě se chtěl napít vlažné kávy, když vtom zahlédl gumový člun. Kdyby tak náhle nepřestalo sněžit, nikdy by ho nespatřil. Ale teď poskakoval na vlnách nějakých padesát metrů od levoboku. Byl to červený záchranný člun. Rukávem otřel zamlžené okno a zamžoural, aby na člun zaostřil. Je prázdný, řekl si, uvolnil se od nějaké lodi. Otočil kormidlem a zpomalil. Jacobson se s trhnutím probudil, jak motor změnil zvuk. Vystrčil ze strojovny neoholený obličej.

„Už jsme na místě?“ zeptal se.

„Na levoboku máme člun,“ řekl muž za kormidlem, který se jmenoval Holmgren. „Říkal jsem si, že bysme ho mohli vytáhnout na palubu. Nějakou tisícovku nám hodí. Budeš řídit, já ho chytím do háku.“

Jacobson se postavil ke kormidlu a Holmgren si stáhl čepici přes uši a vyšel z kormidelny. Vítr ho kousal do obličeje a on se pevně držel zábradlí, aby ho nesmetla vlna. Člun se pomalu přibližoval. Začal uvolňovat hák připevněný mezi střechou strojovny a navijákem. Jak rozmotával zmrzlé uzly, tuhly mu prsty. Konečně se mu podařilo hák uvolnit a Holmgren se otočil.

Lekl se. Člun se teď přiblížil na několik metrů k trupu lodi a on zjistil, že se mýlil. Člun nebyl prázdný. Byli v něm dva lidé. Mrtví lidé. Jacobson zakřičel něco nesrozumitelného z kormidelny. Taky objevil, co člun přinesl.

Nebylo to poprvé, co Holmgren viděl mrtvého člověka. Zamlada, když byl na vojně, vybuchlo jednou při cvičení dělo a čtyři z jeho kamarádů to roztrhalo na kusy. Později, během těch dlouhých let, co se živil jako rybář, také vídal mrtvoly, ať už vyplavené na břeh nebo plovoucí ve vodě.

Ve člunu byli dva muži. Holmgrena hned napadlo, že jsou divně oblečení. Nebyli to rybáři ani námořníci. Měli na sobě obleky a kolem krku uvázané kravaty. Leželi v objetí, jako by se jeden druhého snažili ochránit před nevyhnutelným. Zkusil si představit, co se mohlo stát. Kdo to asi je? V tu chvíli přišel z kormidelny Jacobson a postavil se vedle něj.

„Do prdele," řekl. „Sakra, do prdele. Co budeme dělat?"

Holmgren rychle přemýšlel.

„Nic," odpověděl. „Když je vezmeme na palubu, budeme muset odpovídat na spoustu nepříjemných otázek. Prostě jsme je neviděli. Vždyť sněží."

„To je jen tak necháme unášet proudem?" podivil se Jacobson.

„Jo," odpověděl Holmgren. „Jsou mrtví. Nemůžeme nic dělat. A mně se nechce nikomu vysvětlovat, odkud jsme s touhle lodí jeli. Tobě snad jo?"

Jacobson nejistě zavrtěl hlavou. Mlčky pozorovali mrtvé muže. Holmgren si pomyslel, že jsou mladí, bude jim sotva třicet. Měli ztuhlé, bílé obličeje. Uvědomil si, že se třese.

„To je divný, že na tom člunu není jméno," pronesl Jacobson. „Z jaké je lodi?"

Holmgren vzal hák a otáčel člun, aby si ho prohlédl ze všech stran. Zjistil, že Jacobson má pravdu. Nikde žádné jméno.

„Sakra, co se mohlo stát?" mumlal. „Kdo to je? Jak dlouho sem pluli? V obleku a kravatě?"

„Jak jsme daleko od Ystadu?" zeptal se Jacobson.

„Skoro šest námořních mil."

„Mohli bysme je uvolnit někde blíž pobřeží," řekl Jacobson. „Takže by se vyplavili na břeh někde, kde je najdou."

Holmgren se znovu zamyslel. Bylo by hnusné je tu prostě nechat, to nemohl popřít. Zároveň by ale riskovali, kdyby člun připoutali. Mohl by je objevit nějaký trajekt nebo nákladní loď.

Zvažoval všechna pro a proti.

Potom se rychle rozhodl. Uvolnil jedno záchranné lano, naklonil se přes zábradlí a člun přivázal. Jacobson změnil kurz na Ystad, a když byl člun deset metrů za lodí a už nenarážel do vrtule motoru, Holmgren lano napjal.

Jakmile zahlédli linii švédského pobřeží, Holmgren lano odřízl. Člun s mrtvými muži se rychle ztrácel za rybářskou lodí. Jacobson zamířil na východ a za pár hodin dorazili do přístavu v Branteviku. Jacobson dostal svých pět tisícovek, posadil se do volva a odjel domů do Svarte. Holmgren zamkl kormidelnu a přes otvor do nákladového prostoru natáhl plachtu. Přístav byl prázdný a on pomalu a systematicky zkontroloval lana. Potom vzal tašku s penězi a došel ke svému starému fordu, který přes protesty nastartoval.

Obvykle by se v tuhle chvíli ponořil do snění o Porto Santu. Ale tentokrát se mu před očima houpal červený záchranný člun. V duchu se snažil vypočítat, kde by člun mohl vyplout na břeh. Proudy jsou tu nevyzpytatelné a pořád se mění. Fouká nárazový vítr, který se každou chvíli otáčí. Došel k závěru, že člun může vyplavat na pobřeží prakticky kdekoliv. Přesto se domníval, že to bude někde v okolí Ystadu. Pokud ho ovšem dřív neobjeví posádka nebo pasažéři některého z trajektů do Polska. Nevěděl, mohl jen hádat.

Když dorazil do Ystadu, už se šeřilo. Na rohu u hotelu Continental zastavil na červenou.

Dva muži v oblecích a kravatách, honilo se mu hlavou. Ve člunu? Něco na tom nesedělo. Něco, co viděl, aniž si toho všiml. Právě když naskočila zelená, uvědomil si, o co šlo. Ti dva muži nezemřeli ve člunu při nějaké nehodě. Už byli mrtví. Nemohl to dokázat, těžko by to vyargumentoval. Přesto si byl jistý. Ty dva do člunu někdo uložil už mrtvé.

V tom okamžiku se rozhodl. Zabočil doprava a zastavil u telefonní budky před knihkupectvím na náměstí. Pečlivě si rozmyslel,

co řekne. Potom vytočil číslo na informace a požádal o spojení s policií. Když se dovolal, přes špinavé sklo telefonní budky zahlédl, že opět začalo sněžit.

Bylo dvanáctého února 1991.

2

Vrchní kriminální komisař Kurt Wallander seděl ve své kanceláři na policejní stanici v Ystadu a zíval. Otevřel pusu tak mocně, že najednou dostal křeč do svalu pod bradou. Bolelo to příšerně. Aby sval donutil opět se uvolnit, bušil se zespodu do brady klouby prstů pravé ruky. Vtom vešel Martinsson, jeden z mladších policistů v okrsku. Ohromeně zůstal stát ve dveřích. Kurt Wallander pokračoval ve zpracovávání svalu, dokud bolest nepolevila. Martinsson se otočil k odchodu.

„Pojď dál," řekl Wallander. „Tys nikdy nezíval tak, že tě chytla křeč?"

Martinsson zavrtěl hlavou.

„Ne," odpověděl. „Musím říct, že jsem se divil, co to vyvádíš."

„Tak teď už to víš," pronesl Wallander. „Cos mi chtěl?"

Martinsson se posadil na židli a zašklebil se. V ruce držel poznámkový blok.

„Před několika minutami někdo telefonoval. A bylo to divné," začal. „Myslel jsem, že bys o tom měl vědět."

„Divné telefonáty tu máme přece každý den," udiveně opáčil Wallander.

„Nevím, co si o tom mám myslet," pokračoval Martinsson. „Hovor byl z telefonní budky. Nějaký muž tvrdil, že ke břehům někde poblíž Ystadu brzo dopluje člun se dvěma mrtvými muži. Nepředstavil se. Ani neřekl, kdo jsou ti mrtví nebo co se stalo. Potom zavěsil."

Wallander ho zaraženě pozoroval.

„To bylo všechno?" zeptal se. „Kdo s ním mluvil?"

„Já," odvětil Martinsson. „Řekl přesně to, co jsi slyšel. Znělo to tak nějak přesvědčivě."

„Přesvědčivě?"

„Člověk si časem vypěstuje jistou rozlišovací schopnost," odpověděl Martinsson váhavě. „Někdy prostě už slyšíš, že to není nic vážného. Ale hlas toho, kdo volal, zněl hodně jistě."

„Dva mrtví muži v záchranném člunu? Který by se měl objevit někde tady na pobřeží?"

Martinsson přikývl.

Wallander potlačil další zívnutí a opřel se.

„Přišlo hlášení o nějakém neštěstí na moři?" zeptal se.

„Nic," odpověděl Martinsson.

„Rozešli to do dalších okrsků podél pobřeží," řekl Wallander. „Promluv si s námořní záchrannou službou. Ale nemůžeme zahájit pátrání založené jenom na anonymním telefonátu. Počkáme a uvidíme."

Martinsson se zvedl ze židle.

„Souhlasím," řekl. „Počkáme a uvidíme."

„V noci to může být peklo," pronesl Wallander a pokývl hlavou k oknu. „Ten sníh."

„Já už každopádně chci jít domů," řekl Martinsson a pohlédl na hodinky. „Sníh nesníh."

Odešel a Wallander se protáhl. Cítil, jak moc je unavený. Předešlé dvě noci musel přerušit snění a zasahovat u případů, které nemohly počkat do rána. Nejprve vedl hon na podezřelého násilníka, který se ukryl v jedné z opuštěných chat v Sandskogenu. Jelikož muž byl pod silným vlivem drog a panovaly obavy, že by mohl být ozbrojený, vyčkávali až do pěti hodin do rána. Pak se vzdal sám. Následující noc ho ze spánku vytrhlo zabití v centru Ystadu. Zvrtla se tam nějaká narozeninová párty a oslavenec, muž kolem čtyřicítky, skončil s porcovacím nožem ve spánku.

Vstal a oblékl si zimní bundu. Musím se vyspat, řekl si. O ten nečas se může postarat někdo jiný. Když vyšel ze stanice, musel se v poryvech větru přikrčit. Odemkl auto a usedl do svého

peugeota. Okénka byla pokrytá sněhem, takže se cítil jako v teplé, útulné místnosti. Pustil motor, vložil do přehrávače kazetu a zavřel oči.

Okamžitě si vzpomněl na Rydberga. Ještě neuplynul ani měsíc od chvíle, co jeho kolega a důvěrný přítel zemřel na rakovinu, o níž se Wallander dozvěděl o rok dříve, když se společně snažili vyřešit brutální vraždu starých manželů v Lenarpu. Během posledních měsíců jeho života, když už bylo všem a zejména Rydbergovi samému jasné, že konec je nevyhnutelný, pokoušel si Wallander představit, jaké to bude přijít na stanici s vědomím, že už tam Rydberg není. Jak se bez rad a úsudku starého zkušeného kolegy obejde? Pochopil, že na to je ještě brzy. Od té doby, co Rydberg zůstal doma a posléze zemřel, se s žádným obtížnějším případem nepotýkal. Ale chyběl mu.

Spustil stěrače a vyrazil domů. Město vypadalo opuštěně, jako by se lidé připravovali na obléhání blížící se sněhovou bouří. Zastavil u benzinky na okruhu a koupil si večerník. Potom zaparkoval na ulici Mariagatan, kde bydlel, a vešel do bytu. Chystal se vykoupat a uvařit si večeři. Než si půjde lehnout, chtěl ještě zavolat otci, který bydlel v malém domku u Löderupu. Od loňska, kdy se otec v náhlém pomatení smyslů vydal v noci na procházku oblečený jen do pyžama, si Wallander zvykl volat mu každý večer. Měl pocit, že to dělá nejen kvůli otci, ale i kvůli sobě. Neustále měl černé svědomí, že ho navštěvuje tak zřídka. Ale od té loňské události má otec pečovatelku, která k němu pravidelně dochází. Tím se jeho převážně nesnesitelné nálady poněkud zlepšily. Ale stejně Wallandera hlodalo svědomí, že otci věnuje příliš málo ze svého času.

Kurt Wallander se vykoupal, připravil si omeletu, zavolal otci a šel si lehnout. Než zatáhl roletu na okně v ložnici, podíval se do prázdné ulice. Osamělá pouliční lampa se pohupovala v nárazech větru. Před očima mu tancovaly sněhové vločky. Zahlédl,

že teploměr ukazuje minus tři stupně. Že by se bouře přesunula víc na jih? S bouchnutím stáhl roletu a zalezl pod peřinu. Okamžitě usnul.

Nazítří se cítil odpočatě. Už v sedm byl opět v kanceláři na policejní stanici. Až na několik drobných dopravních nehod byla noc nečekaně klidná. Sněžení polevilo, sotva začalo. Wallander odešel do jídelny, pokývl několika unaveným dopravním policistům, kteří sklesle seděli nad hrnky s kávou, a také si jeden kelímek nalil. Už po probuzení se rozhodl, že tento den dopíše několik hlášení, která mu leží na stole. Šlo mimo jiné o jeden ošklivý případ rvačky, do níž bylo namočeno několik Poláků. Jako obvykle svalovali vinu jeden na druhého. Kromě toho chyběli důvěryhodní svědci, kteří by si všimli, co se stalo, a mohli tudíž podat ucelené informace. Ale zprávu sepsat musí, i když si uvědomoval, že stejně nikdy nikoho neobžalují za to, že dal ukvapeně někomu do zubů.

V půl jedenácté odstrčil poslední zprávu a došel si pro další kávu. Cestou zpět zaslechl, že mu na stole zvoní telefon.

Byl to Martinsson.

„Pamatuješ si na ten člun?“ zeptal se.

Wallander musel pár vteřin přemýšlet, než mu došlo, co má Martinsson na mysli.

„Ten chlapík, co volal, moc dobře věděl, o čem mluví,“ pokračoval Martinsson. „Na pláž Mossby se vyplavil člun se dvěma mrtvolami. Objevila ho nějaká ženská, která tam venčila psa. V telefonu byla úplně hysterická.“

„Kdy telefonovala?“ zeptal se Wallander.

„Teď,“ odpověděl Martinsson. „Je to třicet vteřin.“

O dvě minuty později už byl Wallander na cestě na západ podél pobřeží směrem k pláži Mossby. Jel ve vlastním autě. Před sebou měl Peterse a Noréna v policejním voze se zapnutou hou-

kačkou. Jeli podél moře a Wallander se otřásl, když viděl, jak se o břeh lámou studené vlny. Ve zpětném zrcátku sledoval sanitku a za ní Martinssona v dalším policejním voze.

Pláž Mossby byla opuštěná. Stánek byl zabedněný a řetězy dětských houpaček skřípaly. Když Wallander vystoupil z auta, ucítil na tváři studený vítr. Nahoře na travnatém břehu v místě, odkud se svažuje písčitá pláž, stála osamělá postava a mávala jednou rukou. Před ní sebou na vodítku neklidně trhal pes. Wallander přidal do kroku. Jako obyčejně se obával toho, co uvidí. Pohled na mrtvé mu nikdy nebude lhostejný, nikdy si na to nezvykne. S mrtvými to je stejné jako se živými, pokaždé vypadají jinak.

„Támhle," křičela ta hysterická paní. Wallander sledoval místo, kam ukazovala. U břehu se pohupoval červený záchranný člun. Zachytil se mezi několika kameny u dlouhého mola na koupání.

„Počkejte tady," pokynul Wallander ženě.

Potom sklouzl ze svahu a rozběhl se přes pláž. Došel na molo a podíval se odtamtud do člunu. Leželi v něm dva mrtví muži. Objímali se, byli bledí. Snažil se zachytit to, co vidí, jako by si ten výjev fotografoval. Za ta léta, co pracoval u policie, se naučil, že na prvním dojmu vždycky záleží. Mrtvý člověk nejčastěji představuje konec dlouhého řetězce událostí. Někdy je možné tuto posloupnost vytušit už na začátku.

Martinsson, který měl holínky, vlezl do vody a vytáhl člun na pláž. Wallander si dřepnul a pozoroval ty dva mrtvé. Lidi od záchranky postávali mrzutě opodál, klepali se zimou a čekali s nosítky. Wallander zvedl hlavu a zahlédl, jak se Peters snaží tu hysterickou ženu uklidnit. Potom ho napadlo, jak je dobře, že sem ten člun nedoplul v létě, kdy je pláž plná dovádějících a koupajících se dětí. Na to, co měl před sebou, nebyl hezký pohled. Mrtvoly už se začaly rozkládat, nezaměnitelný mrtvolný pach byl cítit i navzdory silnému větru.

Vytáhl z kapsy gumové rukavice a pomalu prohledával mrtvým kapsy. Nic nenašel. Ale když jednomu z mužů opatrně odhrnul sako, zjistil, že má bílou košili na prsou zbarvenou do hnědočervena. Pohlédl na Martinssona.

„Tohle nebylo žádné námořní neštěstí," řekl. „To je vražda. Minimálně tohohle chlapíka někdo střelil přímo do srdce."

Zvedl se a ustoupil pár kroků stranou, aby Norén mohl člun vyfotografovat.

„Co myslíš?" řekl Martinssonovi.

Ten zavrtěl hlavou.

„Vůbec nevím," odpověděl.

Wallander člun pomalu obešel a pozoroval mrtvé. Oba muži měli světlé vlasy a nemohlo jim být víc než třicet. Pokud se dalo usuzovat podle rukou a oblečení, nebyli to dělníci. Ale kdo tedy jsou? Proč nemají nic v kapsách? Obcházel člun kolem dokola. Sem tam si vyměnil pár slov s Martinssonem. Po půl hodině usoudil, že už nemůže objevit nic dalšího. To už s metodickým ohledáváním začali technici. Vztyčili nad člunem plastový přístřešek. Peters dokončil focení, všichni mrzli a chtěli odtud pryč. Wallander dumal nad tím, co by tomu řekl Rydberg. Všiml by si něčeho, co jemu uniklo? Posadil se do auta a pustil motor, aby se zahřál. Moře bylo šedivé a Wallander měl pocit, že má v hlavě prázdno. Co ti dva byli vlastně zač?

O několik hodin později, když už byl tak promrzlý, že se celý třásl, mohl konečně kývnout na muže ze záchranky, aby přinesli nosítka. Bylo zapotřebí trochu hrubé síly, aby mrtvé vyprostili ze vzájemného objetí. Když byly mrtvoly pryč, Wallander důkladně prozkoumal člun. Nebylo v něm však vůbec nic, dokonce ani pádlo. Pohlédl na moře, jako by řešení leželo někde na horizontu.

„Můžeš si promluvit s tou ženou, která člun objevila," řekl Martinssonovi.

„Už se stalo," odpověděl kolega zaraženě.

„Pořádně," řekl Wallander. „V tomhle větru se moc mluvit nedá. Vezmi ji na stanici. A Norén ať dohlédne na to, aby se k nám ten člun dostal ve stejném stavu, v jakém je teď. Vyřiď mu to."

Potom se vrátil k autu.

Teď bych potřeboval Rydberga, pomyslel si znovu. Čeho by si všiml on a já to nevidím? Co by si myslel?

Jakmile se vrátil na stanici v Ystadu, šel rovnou za policejním ředitelem Björkem. Podal mu krátké hlášení o tom, co viděl na pláži Mossby. Björk znepokojeně naslouchal. Wallander měl často pocit, že když se v jeho okrsku stane nějaký těžký zločin, Björk se cítí osobně dotčený. Zároveň však vůči svému šéfovi choval určitý respekt. Nepletl se jednotlivým policistům do vyšetřování a nešetřil podporou, pokud s nějakým případem nemohli hnout. Že dokáže být taky náladový, na to už si Wallander zvykl.

„Můžeš si ten případ nechat," řekl Björk, když Wallander skončil. „Pomůžou ti Martinsson a Hansson. Myslím, že na to můžeme vyčlenit poměrně dost lidí."

„Hansson má na starosti toho násilníka, kterého jsme chytili tuhle v noci," namítl Wallander. „Možná bude lepší Svedberg."

Björk přikývl. Bude to tak, jak si Wallander přeje. Jako obvykle.

Když vyšel z Björkovy kanceláře, uvědomil si, že má hlad. Protože měl sklony k tloustnutí a neustále bojoval s hrozící nadváhou, často vynechával oběd. Ale ti dva mrtví v gumovém člunu ho znepokojovali. Zajel do centra, zaparkoval jako obvykle na ulici Stickgatan a vydal se úzkými, křivolakými uličkami do Fridolfovy cukrárny. Tam si dal pár chlebíčků a vypil sklenici mléka. Celou dobu přemýšlel o tom, co se stalo. O den dříve, těsně před šestou hodinou večer, zavolal na policii neznámý muž a anonymně je varoval před tím, co by se mělo stát. Teď už je jasné, že mluvil pravdu. K pobřeží doplul červený člun se dvěma mrtvými

muži. Minimálně jeden z nich byl zabit střelou přímo do srdce. V kapsách nemají nic, co by prozradilo jejich totožnost.

A to je všechno.

Wallander vytáhl z kapsy tužku a na papírový ubrousek si napsal několik poznámek. Už v téhle chvíli měl pěknou řádku otázek, na které postrádal odpovědi. Neustále vedl vnitřní debatu s Rydbergem. Přemýšlím správně, nezapomněl jsem na nic? Pokusil si představit Rydbergovy odpovědi a reakce. Občas se mu to podařilo, někdy si vybavil jen Rydbergův vyhublý a propadlý obličej na smrtelné posteli.

O půl čtvrté byl zpátky na stanici. Zatáhl do své kanceláře Martinssona a Svedberga, zavřel dveře a požádal je, aby ho chvíli poslouchali.

„Tohle nebude snadné," začal. „Můžeme jenom doufat, že nám něco řeknou výsledky pitvy a ohledání člunu a oblečení. Ale pořád je tu pár otázek, na které bych rád znal odpovědi už teď."

Svedberg se vestoje opíral o zeď a v ruce držel poznámkový blok. Byl to skoro holohlavý čtyřicátník, který se v Ystadu narodil. Zlé jazyky o něm tvrdily, že sotva překročí hranice města, začne se mu stýskat po domově. Často působil lenivým a nezaujatým dojmem. Ale byl důkladný, a toho si Wallander cenil. Martinsson představoval v mnohém Svedbergův opak. Měl těsně po třicítce, narodil se v Trollhättanu a tvrdě si budoval kariéru u policie. Kromě toho byl členem Lidové strany a podle toho, co Wallander zaslechl, měl dobré vyhlídky, že by se v podzimních volbách mohl dostat do obecního zastupitelstva. Jako policista byl Martinsson impulzivní a trošku nedbalý. Ale často měl dobré nápady a díky své ctižádosti vynakládal dostatek energie, pokud věřil, že přišel na stopu řešení nějakého problému.

„Chci zjistit, odkud ten člun pochází," řekl Wallander. „Jakmile se dozvíme, jak dlouho jsou ti dva muži mrtví, musíme se snažit odhadnout, z kterého směru a jak dlouho sem ten člun plul."

Svedberg na něj udiveně pohlédl.

„To jde?“ řekl.

Wallander přikývl.

„Zavoláme do hydrometeorologického ústavu. O počasí a větrech tam vědí všechno. Tak si můžeme udělat poměrně dobrou představu, odkud sem ten člun připlul. Pak chci vědět všechno, co se o tom plavidle dá zjistit. Kde bylo vyrobené, jaká loď by mohla takové čluny používat. Prostě všechno.“

Kývl hlavou směrem k Martinssonovi.

„To bude na tobě,“ řekl.

„Neměli bysme začít tím, že se podíváme do počítače, jestli se po těch mužích nepátrá?“ zeptal se Martinsson.

„Dej se do toho,“ odpověděl Wallander. „Spoj se s námořní záchrannou službou, poptej se všude podél pobřeží. A zeptej se Björka, jestli nemáme rovnou kontaktovat Interpol. Je jasné, že pokud chceme zjistit, o koho jde, musíme na to jít zeširoka.“

Martinsson přikývl a něco si poznamenal. Svedberg zamyšleně okusoval tužku.

„Já prohlídnu jejich šaty,“ pokračoval Wallander. „Musí tam být nějaká stopa. Aspoň něco.“

Ozvalo se zaklepání a dovnitř vklouzl Norén. V ruce držel srolovanou námořní mapu.

„Říkal jsem si, že by se mohla hodit,“ prohodil.

Wallander souhlasil.

Rozvinuli mapu na stole a sklonili se nad ni, jako by plánovali námořní bitvu.

„Jak rychle pluje takový člun?“ řekl Svedberg. „Proudy a větry ho můžou zrychlovat i zpomalovat.“

Mlčky si mapu prohlíželi. Potom ji Wallander smotal a postavil do rohu za svou židli. Nikdo k tomu neměl co říct.

„Tak se do toho pustíme,“ pronesl. „Sejdeme se v šest a řekneme si, co máme.“

Svedberg a Norén odešli z místnosti, ale Martinssona Wallander požádal, aby ještě zůstal.

„Co říkala ta ženská?“ zeptal se.

Martinsson pokrčil rameny.

„Paní Forsellová,“ řekl. „Je vdova a bydlí v domku v Mossby. Bývalá učitelka na gymnáziu v Ängelholmu, teď už je v důchodu. Žije tam celoročně se psem, který se jmenuje Tegnér. Zvláštní jméno pro psa. Každý den ho chodí venčit na pláž. Když šla kolem útesu včera, žádný člun tam nebyl. Dnes ráno už ano. Objevila ho asi ve čtvrt na jedenáct a okamžitě nám zavolala.“

„Čtvrt na jedenáct,“ zamyšleně pronesl Wallander. „Není to na procházku se psem trochu pozdě?“

Martinsson přikývl.

„Napadlo mě to samé,“ řekl. „Ale ukázalo se, že když psa venčila v sedm ráno, šla s ním na druhou stranu.“

Wallander změnil téma.

„Ten člověk, co volal včera,“ začal. „Jak zněl?“

„Jak jsem řekl. Přesvědčivě.“

„Jakým mluvil nářečím? Jak byl starý?“

„Mluvil skånsky. Jako Svedberg. Měl drsný hlas. Myslím, že to byl kuřák. Tak čtyřicet, padesát let. Vyjadřoval se jednoduše a jasně. Mohl by to být kdokoliv od bankovního úředníka až po rolníka.“

Wallander měl ještě jednu otázku.

„Proč volal?“

„Přemýšlel jsem o tom,“ řekl Martinsson. „Mohl vědět, že ten člun připluje ke břehu, protože je v tom sám nějak namočený. Třeba držel zbraň. Mohl něco vidět nebo slyšet. Možností je spousta.“

„Která možnost je nejlogičtější?“ pokračoval Wallander.

„Ta poslední,“ odpověděl Martinsson okamžitě. „Mohl něco vidět nebo slyšet. Tohle nevypadá na vraždu, kterou by provedl někdo, kdo by na sebe dobrovolně upozornil policii.“